

Kuntoutuksen ylempi ammattikorkeakoulututkinto tuo uutta työuralle

Kuntoutuksen ammattilaiset kartuttavat kehittämisen- ja johtamisosaamistaan kuntoutuksen ylempässä ammattikorkeakoulututkinnossa. Kirjoituksessa kuvataan tutkinnon suorittaneiden kokemusten pohjalta sitä, mikä koulutuksessa on ollut merkityksellistä ja miten koulutus on hyödyttänyt urakehitystä.

Kuntoutuksen ylempi ammattikorkeakoulututkinto – uusi toimija

Ammattikorkeakoulujen ja kuntoutusalan toimijoiden kanssa yhteistyönä suunniteltu kuntoutuksen ylempi ammattikorkeakoulututkinto (YAMK) on ollut vuodesta 2008 alkaen yhtäjaksoisesti Metropolian, Satakunnan ammattikorkeakoulun ja Turun ammattikorkeakoulun ja vuodesta 2010 Arcadan koulutustarjonnassa. Koulutuksen suunnittelun lähtökohtana oli yhtäältä perusteellisesti tehty, moniääninen koulutuksen tarveperustelu ja toisaalta tieto siitä, että opintoihin hakeutumisen syynä on työelämän muutoksen aiheuttama ammatillisen kehittymisen tarve (Okkonen 2005; Ojala & Ahola 2008). Näitä näkökulmia hyödyntäen jokainen ammattikorkeakoulu laati oman opetussuunnitelman (Sipari ym. 2015). Ylemmälle ammattikorkeakoulututkinnolle lainsäätäjä on asettanut tavoitteet, joiden saavuttamista tutkinnot, ammattikorkeakoulut ja Suomen korkeakoulujärjestelmää arvioivat tahot ovat arvioineet eri keinoin (ks. Ojala & Ahola 2009; Kirjalainen 2010). Tutkinnoista vastaavien tahojen tärkeimpänä keinona koulutusta koskevan arviointitiedon hankkimiseksi ovat opintojaksoihin ja koko tutkintoon kohdistuvat opiskelijapalautteet, joita on käytetty koulutuksen

kehittämisessä muun muassa tutkinnon ohjausryhmässä tai neuvottelukunnassa. Tämän lisäksi uusien kuntoutuksen YAMK-tutkintojen aktiivisesti koulutustaan kehittävät vastuutahot ovat arvioineet ja kehittäneet koulutuksen ”työelämärelevantanssia” ja kuntoutuksen hyötyä julkaisujen ja seminaarien käynnistämällä keskusteluilla (ks. Hautala ym. 2012; Sipari ym. 2014). Tämä arviointitoiminta on ollut kuntoutuksen YAMK-tutkinnon jatkuvuuden takaamiseksi tärkeää.

Yhteiskehittelyllä kysely urakehityksestä

Kuntoutuksen YAMK-tutkinnon opiskelijamäärät ovat pieniä, ja opettajakunta tuntee koulutuksen aloittaneista osan työhistorian, ja entuudestaan tuntemattomiin se tutustuu koulutuksen aikana. Tutkinnoista vastaavat tahot pitivät kuitenkin tärkeänä kuvata kaikille valmistuneille lähetetyn kyselyn avulla, millaisia muutoksia tutkinnon suorittaneiden työuralla tapahtui. Tätä tietoa oli tarkoitus käyttää erityisesti koulutuksen kehittämistyössä ja opiskelijoiden oman asiantuntijuuden reflektiossa. Selainpohjainen kysely yhteiskehiteltiin osana Metropolian *tutkimuksellinen kehittäminen kuntoutuksessa* -opintoja vuonna 2013. Tämä mahdollisti opettajakunnan ja opiskelijoiden – kuntoutuksen asiantuntijoiden – näkemysten yhdistämisen kysymyksiksi. Metropoliaassa tehdyn kyselyn jälkeen kuntoutuksen ylempään ammattikorkeakouluverkoston muut ammattikorkeakoulut muokkasivat kyselyä omiin tarkoituksiinsa. Aineistot kerättiin vuosina 2012–2015 siihen mennessä valmistuneilta opiskelijoilta. Kysely lähetettiin yh-

teensä 92 henkilölle, ja vastaus saatiin 62 henkilöltä. Kyselyn saate oli kirjoitettu toisen suostumuksen periaatteen mukaisesti.

Kyselyn ohjaavana kysymyksenä oli *"Miten tutkinnon suorittaminen on vaikuttanut työhösi?"* Työn muutoksia selvitettiin kyselyn väittämällä:

- tehtävänimikkeeni on muuttunut
- palkkani on noussut
- olen siirtynyt toisen työnantajan palvelukseen
- tehtäväni on muuttunut saman työnantajan palveluksessa
- olen hakenut tutkintoa vastaavaa työtä
- työyhteisö arvostaa asiantuntijuuttani
- työni sisältö on monipuolisempaa
- asiantuntijatehtäväni ovat lisääntyneet
- työtehtäväni ovat vaativampia
- teen koulutustani vastaavaa työtä.

Kuntoutuksen YAMK-tutkinnolla tavoitellaan kehittämis- ja johtamisosaamista, ja tästä syystä kyselyssä kartoitettiin näiden työtehtävien osuutta (0 - 100 %) työtehtävissä kysymyksellä *"Toimin kehittämistehtävissä työajastani"* ja *"Toimin johtamistehtävissä työajastani"*. Kyselyllä selvitettiin lisäksi, mikä vaikutus kehittämis- ja johtamisosaamisella on ollut urakehitykseen kysymyksillä *"Koulutuksen aikana rakentuneella kehittämisosaamisella on ollut vaikutusta urakehitykseeni"* ja *"Koulutuksen aikana rakentuneella johtamisosaamisella on ollut vaikutusta urakehitykseeni"*.

Jokainen ammattikorkeakoulu muokkasi omia kysymyksiään ja asteikkojaan, joten kyselyt esitetään tässä sanallisesti tiivistäen.

Uusi urani

Aineiston perusteella koulutuksen vaikutus urakehitykseen hahmottuu seuraavasti: *"Koulutuksen aikana rakentuneella osaamisella on ollut vaikutusta urakehitykseeni, ja teen koulutustani vastaavaa työtä. Palkkani on noussut, mutta tehtävänimikkeeni on pysynyt samana. Työyhteisöni arvostaa asiantuntijuuttani, ja asiantuntijatehtäväni ovat lisääntyneet. Työtehtäväni ovat vaativampia ja mo-*

nipuolisempia – teen enemmän kehittämis- ja johtamistehtäviä. Arvioin, että koulutuksen aikana rakentuneella kehittämisosaamisella on ollut enemmän vaikutusta urakehitykseeni kuin johtamisosaamisella".

Koulutuksen hyödyt

Kuntoutuksen YAMK-tutkinto-ohjelmasta valmistuneet ammattilaiset kuvasivat koulutuksen rakentavan työyhteisöä hyödyntäviä kehittämis- ja johtamisvalmiuksia: *"Erityisesti koulutuksen tutkimuksellinen kehittämistyö – opinnäytetyö – on tuottanut hyötyä työyhteisölleni, ja tämän myötä olen päässyt tekemään enemmän kehittämis- ja tutkimustehtäviä"*. Koulutuksen hyöty oli tullut esille myös siirryttäessä työtehtävissä pois omalta mukavuusalueelta eli kun henkilö oli tarjoutunut ottamaan vastuuta erilaisista kehittämisprojekteista ja muutoinkin toiminut uusin tavoin. Koulutuksesta nähtiin olevan hyötyä työllistymisessä ja työtehtäviä haettaessa. Kyselyn vastaajat kehottivat valmistuvia opiskelijoita hakemaan laaja-alaisesti uusia työtehtäviä. Vastauksissa tuotiin esille, että kuntoutusalan osaajia tullaan varmasti tarvitsemaan tulevaisuudessa niin esimiehinä kuin asiantuntijoinakin. Lisäksi todettiin, että urakehitys on paljon itsestä kiinni eli kiinni aktiivisuudesta ja uskalluksesta, jotka koulutuksen myötä vahvistuvat. *"Tarvitaan valtavasti työtä, jotta osaamista ymmärretään arvostaa"*, totesi yksi vastaajista.

Koulutuksen moninäkökulmaisuus ymmärrettiin valttina tulevia työuria ajatellen. Koulutuksessa realisoitui, mitä eri toimijat kuntoutuksesta ajattelevat, ja tätä kautta kommunikoinnin ja yhteisen ymmärryksen luomisen arvioitiin olevan tulevaisuudessa helpompaa. Yhteisen ymmärryksen rakentamisen rinnalla koulutuksessa rakentui osaamista, joka koostui aikaisemmista koulutuksista ja osaamisista. Pidettiin tärkeänä juuri kuntoutuksen tutkinnon suorittamista, ja merkityksellisinä pidettiin sisältöä ja kiinnostavuutta. Koulutus on myös lisännyt työmotivaatiota ja työtyytyväisyyttä.

Koulutuksen aseman vahvistaminen

Vastaajien mukaan kuntoutuksen YAMK-tutkinto on vielä varsin tuntematon työelämässä, ja tutkintonimike koettiin hankalana ja toivottiin maisteri-nimikettä. Koulutuksesta valmistuneiden myötä koulutus on noteerattu työelämässä. Erityisesti esimiesten tulisi tietää, millaiset valmiudet koulutus antaa. Toisaalta koettiin, että työnhakutilanteissa on oltu maistereiden kanssa ”samalla viivalla” ja että yhdenvertaisuutta voisi toteuttaa jo koulutuksen aikana yhteisinä opintopolkuina yliopistolaisten kanssa.

Kannustavaa palautetta

Kyselyn avoimessa palautekohdassa tuli paljon ”tsemppaus”-näkökulmaa. Kuntoutuksen YAMK-tutkinto-ohjelmasta valmistuneet ammattilaiset rohkaisivat opiskelijoita suorittamaan koulutuksen, vaikka se tuntuisi vaativalta ja rankalta. Opiskelusta suositeltiin ottamaan kaikki oppi irti, koska se koettiin hyödyllisenä ja avartavana.

Lopuksi

Kuntoutuksen kehittämis- ja johtamisosaamisen vahvistuminen ilmenee kyselyn perusteella yhteiskunnallisena, yhteisöllisenä ja yksilön hyötyinä. Tutkinnon suorittaneiden arvioiden mukaan osaamista on pystytty hyödyntämään työyhteisöissä. YAMK-koulutusta vastaavien tehtävien lisääntyminen kuvaa koulutuksen onnistumista työelämän kannalta relevantin osaamisen rakentamisessa. Tulokset ovat samankaltaisia kuin Jämsän (2014) tutkimuksessa, jossa todettiin, että kuntoutuksen YAMK-opintoihin haetaan itsensä kehittämisen, työyhteisön kehittämisen ja kuntoutustyön kehittämisen takia. Sosiaali- ja terveysministeriön tuoreessa Monialainen kuntoutus - tilannekatsauksessa todetaan, että kuntoutusosaamista tulee vahvistaa kautta linjan (Sosiaali- ja terveysministeriö 2015). Opiskelijat pyrkivät kehittämään myös alueellista verkostojen kuntoutustoimintaa, jolloin tiivis, rajoja ylittävä yhteistyö työelämän ja koulutuksen kesken on tärkeää (Jämsä 2014).

Jatkossakin tullaan tarvitsemaan (myös) kuntoutuksen erityisosaajia, joilla on kuntoutuksen kentästä laaja näkemys ja riittävästi kuntoutuksen tutkimus- ja kehittämisprosessien vaatimaa osaamista.

Pekka Paalasmaa, yliopettaja, Metropolia ammattikorkeakoulu

Merja Sallinen, lehtori, Satakunnan ammattikorkeakoulu

Tiina Hautala, yliopettaja, Turun ammattikorkeakoulu

Ira Jeglinsky-Kankainen, yliopettaja, Arcada ammattikorkeakoulu

Lähteet

- Hautala T, Ojalehto M, Saarinen J (toim.) (2012) Työelämää kehittämässä. Ammattikorkeakoulu projektimaisen kehittämisen kumppanina. Turun Ammattikorkeakoulu, oppimateriaaleja 67. Verkossa: <http://julkaisut.turkuamk.fi/isbn9789522162625.pdf> 10.1.2016.
- Jämsä U (2014) Kuntoutuksen muutosagentit: tutkimus työelämälähtöisestä oppimisesta ylemmässä ammattikorkeakoulutuksessa. Acta Universitatis Ouluensis D medica 1252. Verkossa: <http://jultika oulu.fi/files/isbn9789526204987.pdf>
- Kirjalainen E (2010) Viisi vuotta valmistumisesta – ammattikorkeakoulusta valmistuneiden urakehitys. Jyväskylän ammattikorkeakoulu. Verkossa: https://www.jamk.fi/globalassets/tietoa-jamkista--about-jamk/laatu/final_uraseuranta_raportti_maaliskuu2010.pdf. 7.2.2016.
- Okkonen E (2005) Hyvä koulutus työkokemusta hankkineille. Teoksessa Okkonen E (toim.) Ammattikorkeakoulun jatkotutkinto – tulokset ja tulevaisuus. HAMKin julkaisusarja 3:200–207.
- Ojala K, Ahola S (2008) Ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot – kokeilusta kokemuksiin. Koulutus- sosiologian tutkimuskeskuksen raportti 71. Turku: Turun yliopisto.
- Ojala K, Ahola S (2009) Ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot työmarkkinoilla. Valmistuneiden kokemukset ja koulutuksen vaikuttavuus. Projektin väliraportti 03/09. Verkossa: <http://ruse.utu.fi/pdfrepo/YAMKvaliraportti.pdf>. 7.2.2016.
- Sipari S, Mäkinen E, Paalasmaa P (2014) Kuntouttavasta kehittäjäkumppaniksi. Verkossa: <http://www.metropolia.fi/palvelut/julkaisutoiminta/julkaisusarjat/aaos-artikkelit/kuntouttavasta-kehittäjäkumppaniksi/>. 15.1.2016.

Sipari S, Sallinen M, Hautala T, Jeglinsky-Kankainen I (2015) Kuntoutuksen ylempi ammattikorkeakoulututkinto tuottaa kehittämis- ja johtamisosamista. Kuntoutus 4, 46–51.

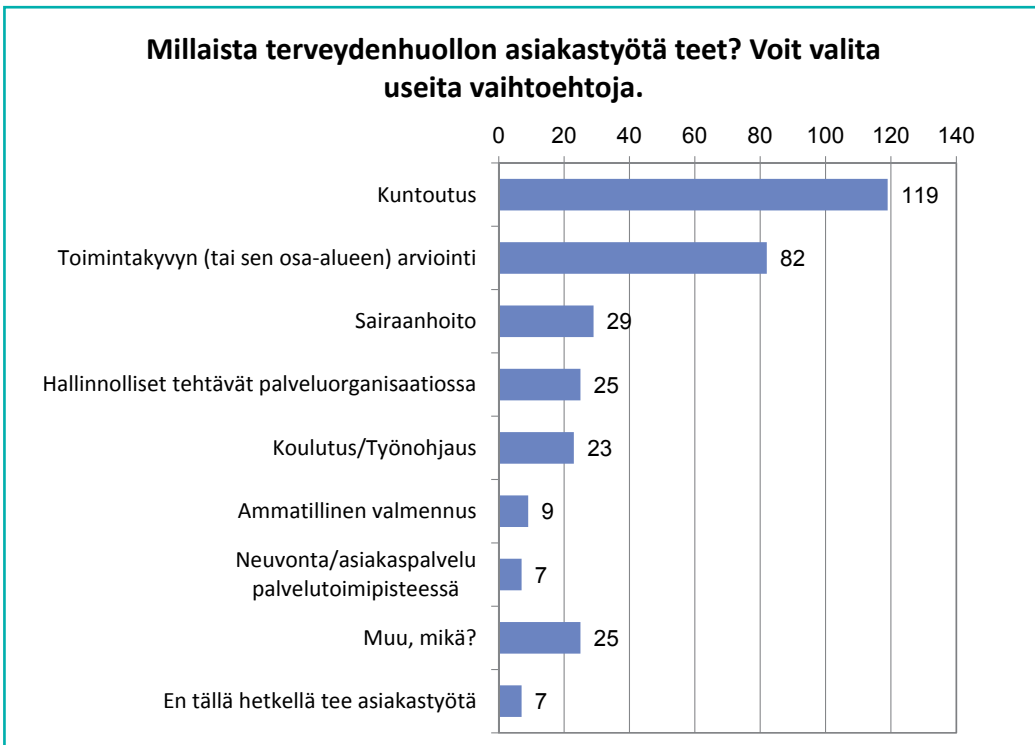
Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskus (2015) Monialainen kuntoutus – Tilannekatsaus. Verkossa: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-00-3509-9>. 10.1.2016.

ICF-luokitusjärjestelmän rooli terveydenhuollon asiakastyössä

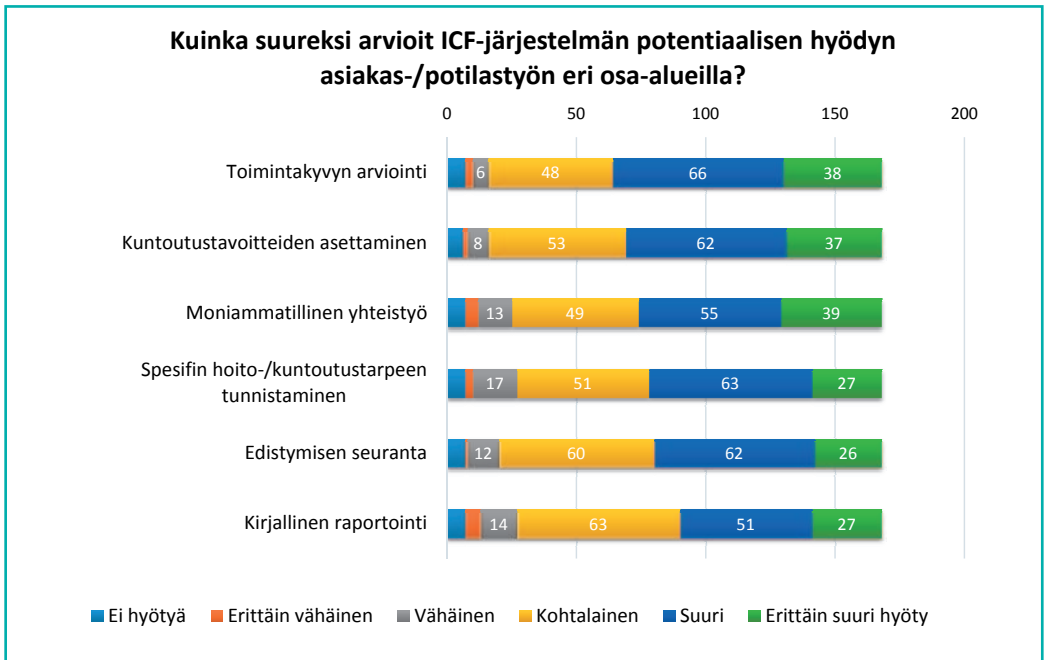
Kansainvälinen toimintakyvyn, toimintarajoitteiden ja terveyden luokitusjärjestelmä ICF julkaistiin vuonna 2001 ja käännettiin suomeksi vuonna 2004, mutta sen käyttöön ottaminen on edennyt Suomessa hitaasti. Kartoitimme ICF:n ajankohtaista käyttöä asiakastyössä osana Kelan tukemaa Tulevaisuus pelissä -kehittämishanketta (Koskinen 2015). Tavoitteena oli tarkastella ICF-luokituksen ajankohtaista roolia erityisesti yksilöllisen kuntoutustavoitteen määrittämisessä ja kuntou-

tuksen etenemisen seurannassa. Kartoitus toteutettiin keväällä 2015 verkkokyselyllä, jota levitettiin sairaanhoitopiirien ja ammattiyhdistysten kautta maanlaajuisesti. Kohderyhmänä olivat terveydenhuollon ammattilaiset, jotka toimivat tällä hetkellä tai ovat joskus toimineet asiakastyössä ja lisäksi tunsivat pääpiirteissään ICF-luokitusjärjestelmän.

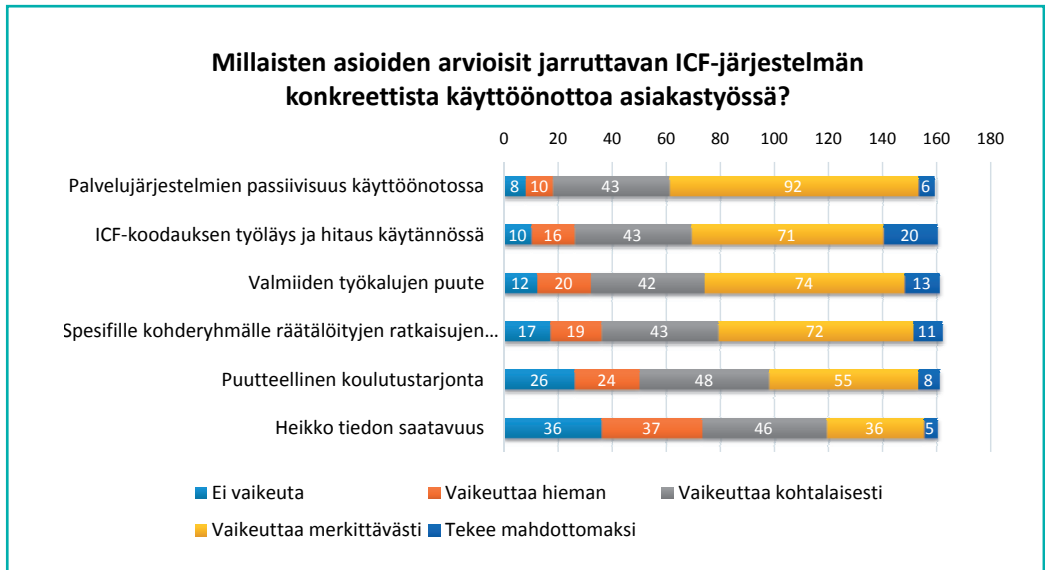
Vastauksia saatiin yhteensä 178. Suurin osa vastaajista (44 %) oli Etelä-Suomen alueelta. Vastaajat olivat iältään 23–74-vuotiaita

Kuva 1. Vastaajien työnkuva.

Kuva 2. Vastaajien arvioima ICF-luokituksen teoreettinen hyöty asiakastyössä.

Kuva 3. Vastaajien arviot ICF-luokituksen käyttöönottoa jarruttavista tekijöistä.

(ka 49, kh 9.8). Vastaajista psykologeja oli 29 % ja fysioterapeutteja 12 %. Muita vastaajaryhmiä olivat muun muassa kuntoutusohjaajat (7 %), lääkärit (6 %) ja toimintaterapeutit (4 %). Neljäsosa ei ilmoittanut ammattiaan. Suurimmaksi osaksi vastaajat työskentelivät kun-

toutuksen ja toimintakyvyn arvioinnin parissa (kuva 1). Yli puolet vastaajista (54 %) oli työskennellyt nykyisessä työssään yli kymmenen vuotta ja vain 6 % vastaajista alle vuoden. Vastaajat olivat melko korkeasti koulutettuja, sillä runsas kolmasosa vastaajista (35 %) oli

suorittanut ylemmän korkeakoulututkinnon, vajaa kolmasosa (28 %) ammattikorkeakoulututkinnon tai ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon ja vajaa viidesosa (17 %) lisensiaatin tai tohtorin tutkinnon.

Vajaa viidennes (17 %) vastaajista ei ollut perehtynyt ICF-järjestelmän teoriaan tai käyttänyt sitä työssään. Runsaalle puolelle vastaajista (53 %) ICF oli teoriassa tuttu, mutta käytännön työssä se ei näkynyt. Kolmasosa raportoi käyttäneensä ICF:ää työssään, viidesosa (19 %) vähintään kuukausittain. Erilaiset ICF-työkalut (tarkastuslistat, arviointilomake, interventiotaulukko ym.) olivat pääasiallisesti vastaajille vieraita. Noin puolet vastaajista (47 %) raportoi käyttävänsä tulevaisuudessa mielellään kohderyhmälleen sopivaa, ICF-luokitusjärjestelmään pohjautuvaa työkalua.

ICF-luokitusjärjestelmä koettiin vastaajien keskuudessa teoriassa varsin hyödylliseksi. Etenkin toimintakyvyn arvioinnissa ja kuntoutustavoitteiden asettamisessa ICF-luokitusjärjestelmä koettiin potentiaalisena apukeinona (kuva 2). Vastaajat kokivat, että ICF-järjestelmän käyttöönottoa jarruttavat eniten palvelujärjestelmän passiivisuus sekä ICF-järjestelmän käytön työläisyys ja hitaus (kuva 3). Myös valmiiden työkalujen puute sekä spesifeille kohderyhmille räätälöityjen ratkaisujen puuttuminen koettiin käyttöönottoa merkittävästi jarruttaviksi tekijöiksi. Kaksi kolmannesta (63 %) vastaajista oli sitä mieltä, että konkreettiset työkalut voisivat helpottaa tavoitteiden asettamista. Noin puolet vastaajista raportoi, että ICF:n käyttö helpottaisi eri ammattiryhmien välistä kommunikaatiota. Puolet vastaajista koki, että ICF mahdollistaisi systemaattiseman ja tehokkaamman tavoitteen asettamisen.

Tavoitteita asetettaessa ICF:n osa-alueista erittäin oleelliseksi koettiin ruumiin ja mielen toimintojen rajoitteet sekä suoriutuminen tietyissä tehtävissä. Yhteisöön osallistuminen sekä terveyteen vaikuttavat yksilölliset ja ympäristön tekijät koettiin kohtalaisen oleelliseksi. Asiakkaiden tosiasiallisten kuntoutustavoitteiden sisältöjen raportointiin olevan pitkälti juuri näitä oleelliseksi koettuja sisältöjä, tärkeimpinä ruumiin ja mielen toimintojen rajoitteet sekä suoriutuminen tietyissä tehtävissä.

Vaikka yhteisöön osallistuminen koettiin tavoitteiden kannalta varsin tärkeäksi, se sisältyi käytännön tavoitteisiin harvemmin kuin edellä mainitut toimintakyvyn osa-alueet. Ympäristötekijät (esim. elinolot tai taloudellinen tilanne) ja yksilölliset taustatekijät (esim. ikä tai sukupuoli) koettiin vastaajien keskuudessa yksilöllisten tavoitteiden kannalta vähemmän oleellisiksi tekijöiksi.

Vastaajaryhmissä oli eroja niin, että muista vastaajaryhmistä poiketen psykologit kokivat terveyteen liittyvät yksilölliset persoonallisuustekijät oleellisempina sisältönä tavoitteissa kuin muut vastaajaryhmät. Psykologit myös raportoivat useammin kuin muut, että yksilölliset persoonallisuustekijät esiintyivät kuntoutustavoitteissa.

Kyselymme tulokset ovat yhteneväisiä Kellan tuoreen selvityksen (Paltamaa & Perttinen 2015) tulosten kanssa. Kyseisen selvityksen johtopäätöksenä oli, että ICF tunnetaan nimenä ja koetaan teoriassa hyödylliseksi ja tarpeelliseksi mutta toisaalta irrallisena tiimien ja organisaatioiden toiminnasta. Nykykäytäntöjen muuttaminen vaatii palveluita järjestävien tahojen panosta ja valmiita, ICF-teoriaa konkreettisia helpokäyttöisiä työkaluja.

Kirjoittajat:

Kuntoutussäätiö:

Johanna Stenberg, Viliina Rantaniska, Kirsi Niitymäki, Hely Yli-Kaitala, Erja Poutiainen

MLL:n Lasten ja Nuorten Kuntoutussäätiö:

Mari Saarinen

Lähteet:

Koskinen J (2015) Tulevaisuus pelissä: ICF-pohjainen lautapeli kuntoutuksen suunnannäyttäjänä. Kuntoutus 2, 66–70.

Paltamaa J, Perttinen P (toim.) (2015) Toimintakyvyn arviointi. ICF teoriasta käytäntöön. Helsinki: Kela, Sosiaali- ja terveysturvan tutkimuksia 137.

Verkkosopeutusvalmennuskursseja Parkinsonin tautia sairastaville

VERKKOSOVA on Suomen Parkinson-liiton hallinnoima ja RAY:n rahoittama kaksivuotinen projekti (2015–2016), jossa kehitetään verkossa (internetissä) toteutettava sopeutusvalmennuskurssi Parkinsonin tautia sairastaville.

Verkkokurssin avulla pyritään mahdollistamaan entistä useamman osallistuminen sopeutusvalmennuskurssille asuinpaikasta sekä työ- ja elämäntilanteesta riippumatta. Kursien tavoitteena on tukea osallistujia sopeutumaan parantumattoman ja etenevän sairauden tuomiin muutoksiin ja hyväksymään ne osaksi omaa elämää. Tehtävien ja ryhmäkeskustelujen avulla pyritään jakamaan ja sisäistämään tietoa ja taitoa yhdessä asiantuntijoiden ja vertaisten kanssa.

Verkkokursseja toteutetaan projektin aikana neljä, joista kahdessa on kurssin alussa viikonlopun mittainen lähitapaaminen (syksy 2015 ja kevät 2016) ja lopuissa kahdessa tapaamiset ovat ainoastaan verkossa videoryhmäkeskustelun muodossa (kevät 2016 ja syksy 2016). Kullekin kurssille valitaan seitsemän osallistujaa.

Kurssi sisältää yhteensä kahdeksan tapaamista joko video- tai lähitapaamisen muodossa kerran viikossa. Ennen kurssia ja sen alussa osallistujat saavat ohjeistuksen kurssilla vaadittavaan tekniikkaan, ja tekninen tuki on tarvit-

taessa saatavilla kurssin ajanakin. Videotapaamisissa on aina mukana kurssiohjaaja ja joku erityisasiantuntija, kuten neurologi, psykologi, sosiaalityöntekijä, fysio-, ravitsemus- tai seksuaaliterapeutti. Ryhmätapaamisten välissä kurssilaiset valmistautuvat seuraavan kerran aiheeseen tekemällä välitehtäviä. Tehtävien tarkoitus on antaa eväitä asian käsittelyyn ja siitä puhumiseen sekä auttaa tulevan aihekokonaisuuden ymmärtämisessä.

Kurssien sisältö on suunniteltu olemassa olevien sopeutusvalmennusmateriaalien ja -kurssien sekä Edupark-projektin (Psykososiaalinen valmennusohjelma Parkinsonin tautia sairastaville ja heidän läheisilleen) pohjalta. Projektin aikana sisältöä kehitetään kurssilta saatujen kokemusten ja palautteiden perusteella.

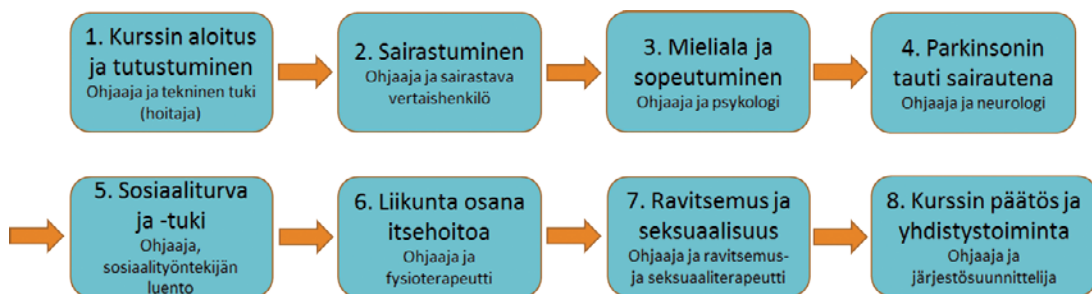
Laura Jussila, Verkkosova-projektityöntekijä, fysioterapeutti AMK

laura.jussila@parkinson.fi p. 0504638278

Lisätietoa osoitteessa:

<https://www.parkinson.fi/hankkeet>

Videotapaamisten aiheet ja asiantuntijat:

Kurssi aikataulut:

Kurssi 2415 17.10.–01.12.2015 (Viikonlopputapaaminen Suvituulella 17.–18.10.2015)

Kurssi 2316 21.01.–10.03.2016 (Ainoastaan verkkotapaamisina)

Kurssi 2416 19.03.–12.05.2016 (Viikonlopputapaaminen Suvituulella 19.–20.3.2016)

Kurssi 2516 31.08.–19.10.2016 (Ainoastaan verkkotapaamisina) Haku päättyy 1.8.2016

Moninaisuus on uusi normaali

VTT, erikoistutkija Ulla Buchertin mukaan maahanmuuttajien erillispalveluista pitäisi siirtyä eteenpäin myös kuntoutuksessa. Maahanmuuttajaksi lokeroiminen hyvinvointipalveluissa tuottaa toiseutta eikä palvele asiakasta tai ammattilaista.

”Jos rakennetaan maahanmuuttajien erillispalveluja, tuotetaan erillisyyttä, erilaisuutta ja toiseutta. Erillispalveluille on tarvetta, mutta niitä pitäisi järjestää palvelutarpeen, ei ihmisen taustan perusteella”, Ulla Buchert toteaa.

Buchertin lokakuussa Helsingin yliopistossa tarkastettu väitöskirja *Maahanmuuttajuuden institutionaaliset kategoriat* osoitti, että julkisissa hyvinvointipalveluissa kutsutaan maahanmuuttajiksi asiakkaita ja maahanmuuttajatyöksi ammatillisia tehtäviä, joilla on lopulta kovin vähän yhteistä

Kun 1990-luvun alussa ensimmäiset, silloin suurina pidetyt ryhmät turvapaikanhakijoita saapuivat Suomeen, koko vastaanotto toimintaa alettiin rakentaa lähes tyhjästä. Erillispalvelut ovat olleet Buchertin mukaan tärkeä välivaihe. Niiden avulla pidettiin huoli, etteivät ihmiset jää kokonaan hyvinvointipalveluiden ulkopuolelle muuttuneessa tilanteessa.

Buchert kuitenkin korostaa, että Suomessa asuvien kielelliset, kulttuuriset ja yhteiskunnalliset taustat ovat sittemmin moninaistuneet. Maahanmuuttajat on kaikkea muuta kuin yhtenäinen ryhmä. Kuvitelmasta, että maahanmuuttajille nimettyjen erillispalveluiden avulla ihmiset voidaan muuntaa sellaisiksi, että heidät voi jossain vaiheessa rinnastaa palveluiden käyttäjinä Suomessa aina asuneisiin, pitäisi päästä eroon.

”Maahanmuutto moninaistaa väestöämme ja se pitäisi vain tunnustaa. Se on asia, jota täytyy miettiä palveluissakin”, Buchert sanoo. ”Jos maahanmuuttajataustaisille järjestetään aina omia palveluja, se myös vapautta peruspalvelut vastuusta: niin kauan kun ei ole keskivertosuomalainen, ajatellaan että asiakas ei kuulu peruspalveluiden piiriin.”

Lähde: Kuntoutusportin teema-artikkeli 21.12.2015/Hannamari Uotila <http://www.kuntoutusportti.fi/portal/fi/ajankohtaista/teema?bid=1393>

Buchert U (2015) Maahanmuuttajuuden institutionaaliset kategoriat. Tutkimuksia 87, Kuntoutussäätiö. Verkossa: <http://www.kuntoutussaatio.fi/files/2085/buchert-maahanmuuttajuuden.pdf>

Miina Sillanpään 150-vuotisjuhlavuosi on avattu

Miina Sillanpään syntymästä on tänä vuonna kulunut 150 vuotta. Miina Sillanpää oli Suomen ensimmäinen naisministeri ja pitkäaikainen kansanedustaja. Sillanpään perintö näkyy nykyäänkin monissa yhteiskunnan palveluissa ja esimerkiksi järjestöjen toiminnassa.

Juhlavuoden tilaisuuksien sarja käynnistyi 4.2. Helsingissä pidetyllä avajaistilaisuudella. Juhlavuoden suojelijana on presidentti Tarja

Halonon, ja juhlavuotta on valmisteltu laajas- sa kansalaisjärjestöjen yhteistyössä.

Miina Sillanpään Seura esitti tilaisuudessa vetoamuksen valtiolle, kunnille ja kansalaisyhteiskunnan toimijoille turvaa hakevien lapsiperheiden puolesta.

<http://miinasillanpaaseura.fi/juhlavuosi/>